

המשפחה כולה נרתמה לעבודות המשק. היתה חלוקת עבודה טבעית בין כולנו. תפקידו של אבא היה לטפל בבעלי החיים בחצר. פרה וכמה כבשים אותן קנינו בהיותנו בראש פינה היו לנו מזה שנים מספר. בהמשך הזמן נוספו פרות. פרה אחת קנינו מעדר מרעה בגולן. סוחרי הפרות הגיעו למושבה מובילים עדר למכירה. קנינו מהם פרה כי פרות הגולן נחשבו לפרות טובות, טובות יותר מהפרות הערביות המצויות. הפרה שקנינו היתה כל כך פראית עד שקפצה וברחה החוצה דרך חלון הרפת. בסופו של דבר הצלחנו לביית אותה בעמל רב ובעזרת פטנטים שונים.

רוחמה קיבלה מקלווריסקי כפרס, מעין פרס העבודה על עבודתה היוצאת מן הכלל במשק, עגלה דמשקאית משובחת. הוא קנה את העגלה בקטנותה מאיכר גרמני בצפת וביקש ממנו לגדל אותה עבורו במשך שנה. אחרי שנה הביא אותה שי לרוחמה. היתה זו מתנה נהדרת והפתעה גדולה, אלא שלאחר זמן נגבה עגלה זו, ולא היה זה האסון האחרון במשק.

פרה אחת שלנו מתה אחרי שאכלה קש מעורב בעלי הרדוף מיובשים. בדרך למעיין צנחה ומתה.

פרות אחרות מתו ממחלה מדבקת. בזמן המלחמה נשארנו ללא פרות וללא חלב.

החולב הבלעדי במשפחה היה אבא. היה קם לפנות בוקר, מוקדם מאוד, להאכיל את הסוסים לקראת יום העבודה ולחלוב את הפרות. הודות לעזרה זו, יכולתי אני לקחת את הסוסים בכל בוקר ולצאת לשדה, לעבודה, בלי שהיות. וכך בערב, הייתי מחזיר את הסוסים ואבא היה מטפל בהם.

את עבודות השדה הקשות - חריש וקציר, עשיתי אני. רוחמה היתה העוזרת הראשית בכל עבודה בשדה ובחצר.

בזריעת תירס היתה רוחמה שופכת את הגרעינים במשפך מיוחד, שהיה צמוד למחרשה בעוד אני נוהג את הסוסים עם המחרשה.

עמנואל היה צעיר עדיין, כבן עשר, גדל וצמח עם העבודות. מגיל צעיר מאוד יכול היה לנסוע על המורג בעבודת הדייש, היה זה תפקיד קבוע שלו.

תמר כבר היתה חולה באותן שנים ולא השתתפה.

עבודה שהיו חייבים לעשותה בשניים היתה ניפוי הגרעינים. לכל סוג של גרעינים היתה נפה מיוחדת.⁵⁶

לתלישת החימצה היינו יוצאים כולנו. לעתים לנים בשדה כדי להשכים קום